

Bináris műveletek gyakorlati alkalmazása: AND, OR, XOR

A bináris logikai műveletek (**AND**, **OR**, **XOR**) fontos szerepet játszanak a bitek kezelésében, mint például a bitek beállítása, kikapcsolása, illetve megfordítása. Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan lehet ezeket a műveleteket felhasználni gyakorlati feladatok megoldására.

1. AND művelet

Az **AND** művelet csak akkor ad 1-es eredményt, ha mindkét bemenet 1. A bitek "kikapcsolására" használhatjuk, mert a 0 hatására minden egyes bitet 0-ra állít.

Igazságtábla:

A	B	A AND B
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

Példa: Adott egy 8 bites számunk: 10101101. Ha csak az alsó négy bitet (jobbról négyet) akarjuk megtartani, akkor használjuk az AND műveletet:

```
10101101
& 00001111
-----
00001101
```

Ez hasznos, ha egy adott bitszoportot akarunk *maszkolni*, azaz megtartani a kívánt biteket, és lenullázni a többi.

2. OR (vagy) művelet

Az **OR** művelet akkor ad 1-es eredményt, ha legalább az egyik bemenet 1. Ezt a bitek "bekapcsolására" használhatjuk, mert a 0 nem változtatja meg az eredményt, de a 1-es beállítja az adott bitet 1-re.

Igazságtábla:

A	B	A OR B
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

Példa: Ha egy bitek közül egyet be akarunk állítani (pl. jobbról a negyediket), és a többi érintetlenül hagyni, akkor használjuk az OR-t:

```
 10101101
| 00001000
-----
 10101101
```

Ez hasznos, ha egy konkrét bitet szeretnénk 1-re állítani anélkül, hogy a többi bitet megváltoztatnánk.

3. XOR művelet

Az **XOR** (kizáró vagy) művelet akkor ad 1-et, ha a bemenetek eltérnek. Ezzel biteket kapcsolgathatunk, azaz ha egy bit értéke 1, akkor 0-ra vált, és fordítva.

- Példa: Ha az alsó 4 bit értékét akarjuk megváltoztatni:
1. $\text{`10101101`} \wedge \text{`00001111`} = \text{`10100010`}$.

Ez a művelet különösen hasznos, ha egy adott bitet meg akarunk "fordítani".

Igazságtábla:

A	B	A XOR B
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

Gyakorlati példa: Bitek beállítása és törlése

Tegyük fel, hogy van egy 8 bites regiszterünk: $\text{`R`} = \text{`10101101`}$.

1. Egy bit bekapcsolása (pl. 2. bit):

- Maszk: `00000100` ($1 \ll 2$)
- Művelet: $\text{`R`} | \text{Maszk`}$
- Eredmény: $\text{`10101101`} | \text{`00000100`} = \text{`10101101`}$ (a 2. bit már 1, nincs változás)

1. Egy bit kikapcsolása (pl. 3. bit):

- Maszk: `11110111` ($\sim(1 \ll 3)$)
- Művelet: $\text{`R`} \& \text{Maszk`}$
- Eredmény: $\text{`10101101`} \& \text{`11110111`} = \text{`10100101`}$ (a 3. bit 0 lett)

1. Egy bit átkapcsolása (pl. 0. bit):

- Maszk: `00000001` ($1 \ll 0$)
- Művelet: $\text{`R`} \wedge \text{Maszk`}$
- Eredmény: $\text{`10101101`} \wedge \text{`00000001`} = \text{`10101100`}$ (a 0. bit megfordult)

Az igazságtáblák és a fenti példák segítségével megérthető, hogyan manipulálhatók a bitek a logikai műveletek segítségével. Ez alapvető fontosságú az alacsony szintű programozásban és a digitális áramkörök tervezésében.

From:

<https://edu.iit.uni-miskolc.hu/> - **Institute of Information Science - University of Miskolc**

Permanent link:

https://edu.iit.uni-miskolc.hu/tanszek:oktatas:szamitastechnika:binaris_muveletek?rev=1728414617

Last update: **2024/10/08 19:10**

